

ШКОЛЬНАЯ ПРОГРАММА

Т. Ю. Аброськіна

Асновы моўнай культуры 1 клас

Рабочы сшытак

Дапаможнік па факультатыўным занятку для вучняў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі з беларускай і рускай мовамі навучання

Мінск

«Сэр-Віт»

2021

Дарагі першакласнік!

Ты жывеш у цудоўнай краіне, назва якой Беларусь. Беларуская мова вельмі цікавая, мілагучная і незвычайна багатая. Пры вывучэнні факультатыўнага курса «Асновы моўнай культуры» ты будзеш пазнаваць асаблівасці вымаўлення гукаў беларускай мовы, вучыць новыя словы і выразы.

Ты пазнаёмішся са шматлікімі займальнымі творамі беларускіх дзіцячых пісьменнікаў і народнай спадчынай: прачытаеш прыказкі, адгадаеш загадкі, вывучыш на памяць песні і вершы, пазнаёмішся з цікавымі звесткамі пра прыроду, жывёл, людзей.

Выконваючы розныя цікавыя заданні, малюючы, ты будзеш вучыцца дакладна разумець мову беларускага народа і размаўляць на ёй ладна і прыгожа.

Запрашаем цябе ў незвычайнае падарожжа!

Спадзяёмся, што падарожжа гэта будзе не толькі цікавым, але і карысным.

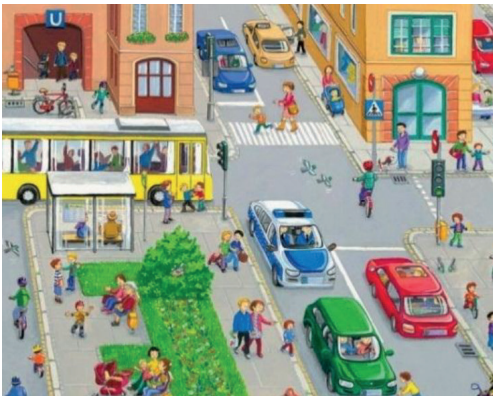
Гукі і фарбы восені

Тэма 1. Гукі вакол нас. Мова вуліц

1.

2.

3.

Ш-ш-ш

Р-р-р

Ж-ж-ж

Мяў- мяў-мяў

Гаў- гаў-гаў

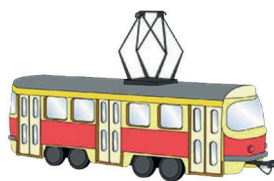

Цінь-цінь-цінь

4.

так-

трам-

аў-та- -біль

ма- -цыкл

трак-

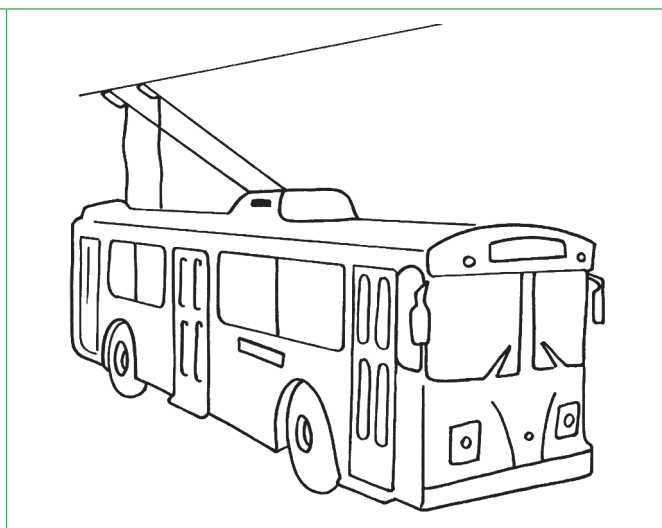
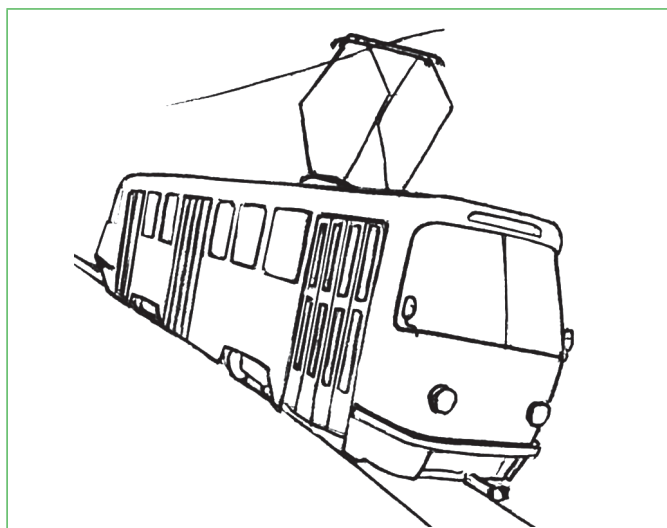

тра-лей-

-ма-звал

5. За-ма-люй.

6. Ацані сваю работу:

Тэма 2. Гукі вакол нас. Мова жывёл і птушак

1.

Ва-ро-на

Го-луб

Са-ро-ка

Пе-вень

гур-гур

ку-ка-рэ-ку

кар-кар

чэ-чэ-чэ

цінь-цінь

бал-бал

Сі-ні-ца

Ве-ра-бей

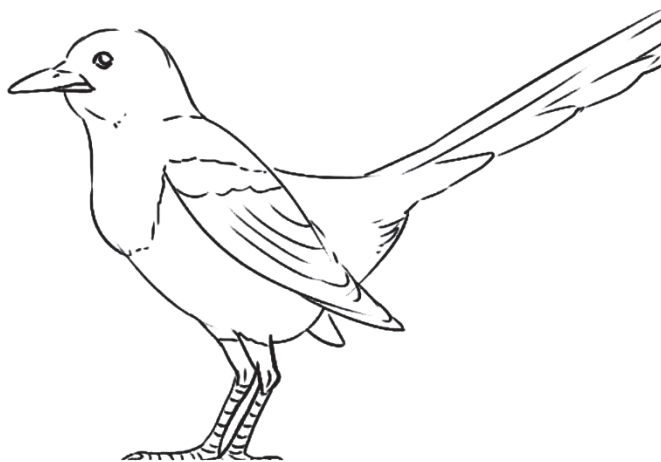

Ін-дык

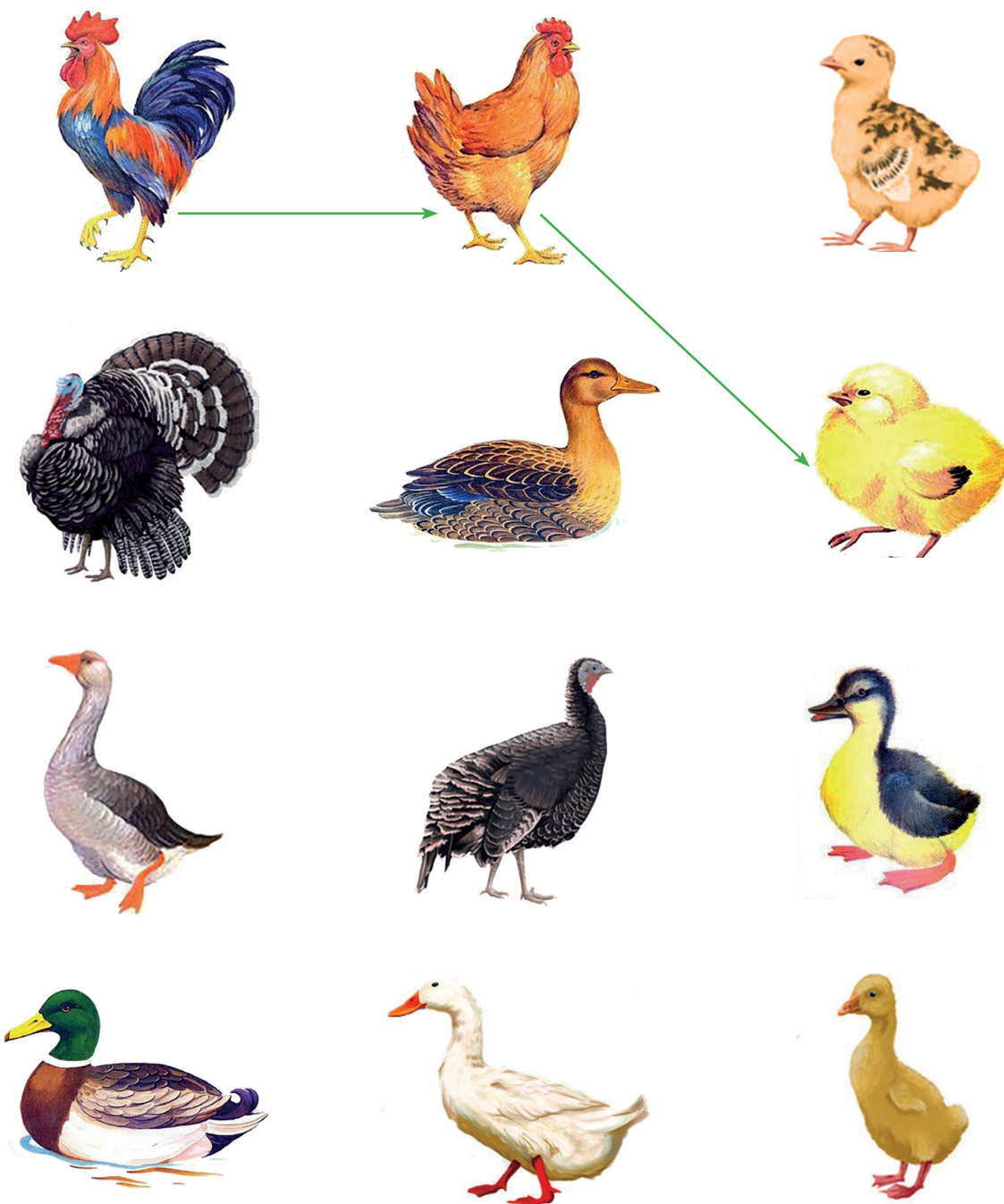

Гу-сак

2. За-ма-люй.

3.

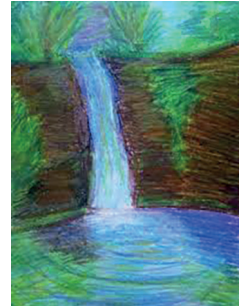
4. Ацані сваю работу:

Тэма 3. Мова чалавека.

Патрабаванні да мовы чалавека

1.

2.

3.

Калі ласка

Дзякуй

Добры дзень

4.

5. Ацані сваю работу:

Тэма 4. Гукі і фарбы асенняга лесу. Гукі і фарбы залатой восені. Сваё бачанне залатой восені

1.

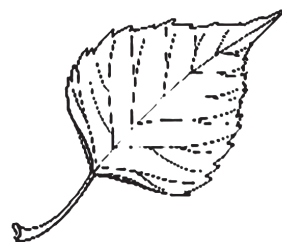
2.

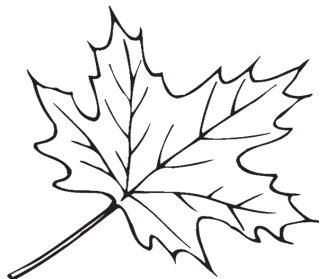
ка--на

дуб

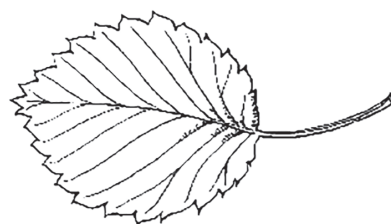
бя--за

клён

ра--на

а-рэш-нік

3.

Верасень

Кастрычнік

Лістапад

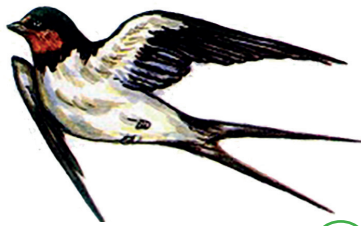
4.

5.

шпак

лас-таў-ка

пліс-ка

бу-сел

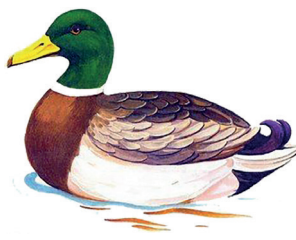
са-ва

зя-зю-ля

сня-гір

кач-ка

глу-шэц

5. За-ма-люй.

6. Ацані сваю работу:

Змест

Дарагі першакласнік! 3

Гукі і фарбы восені

Тэма 1. Гукі вакол нас. Мова вуліц 4

Тэма 2: Гукі вакол нас. Мова жывёл і птушак 6

Тэма 3: Мова чалавека.

Патрабаванні да мовы чалавека 8

Тэма 4. Гукі і фарбы асенняга лесу. Гукі і фарбы залатой
восені. Сваё бачанне залатой восені. 9

Тэма 5. Восеньскія прыметы і з'явы: туманы,
бабіна лета, замаразкі, дажджы 12

Тэма 6. Восеньскія прыметы і з'явы: туманы, бабіна лета,
замаразкі, дажджы. Назіранне ў прыродзе
за гэтымі з'явамі 14

Тэма 7. Дары восені: дары поля 16

Тэма 8. Дары восені: дары лесу 18

Тэма 9. Дары восені: дары саду 19

Тэма 10. Параўнанне залатой і позняй восені. Позняя
восень. Яе гукі і фарбы 21

Ідзе, спяшаецца зіма

Тэма 12. Напярэдадні зімы. Назіранне за небам,
паветрам, хмарами. Подых зімы 23

Тэма 13. Першы снег. Радасць ад першага снегу.
Сняжынкi. Гукі і фарбы снежня 25

Тэма 14. Зіма ў лесе. Назіранні ў прыродзе. Зімовы лес
у творчасці пісьменнікаў і мастакоў. Зімовы лес
ва ўяўленнях дзяцей. Пошукі перадачы сваіх
уяўленняў сродкамі мовы 27

Тэма 15. Сустрэкаем Новы год. Навагодняя ёлка.
Колеры і настрой. Навагоднія падарункі 29

Тэма 16. Як сустракаюць Новы год у іншых
краінах свету 31

Зіма, зіма марозная

Тэма 17. Ой, Калядачкі! Народныя традыцыі і абрады. Калядныя песні і гульні.	33
Тэма 18. Якая ты, зіма? Зімовы ранак. Сонечны марозны дзень. Зімовы вечар. Назіранне за надвор'ем. Завая, мяцеліца, адліга	35
Тэма 19. Зімовыя забавы. Горка, каток, снежная баба . .	36
Тэма 20. Жывёлы зімой. Птушкі зімой. Птушыныя сталоўкі. Жыццё звяроў зімой	38
Тэма 21. Зімовыя месяцы. Назвы, іх паходжанне	40
Тэма 22. Бывай, зіма марозная! Народныя традыцыі. Провады зімы	42

Напрадвесні

Тэма 23. Подых вясны. Сакавіцкі снег. Крыгаход. Паводка. Раўчукі. Дзіцячая флатылія	44
Тэма 24. 8 Сакавіка. Свята мам, бабуль, сястрычак . . .	46
Тэма 25. Абуджэнне лесу: дрэў, звяроў. Прылёт птушак	47
Тэма 26. Гуканне вясны. Падрыхтоўка да правядзення свята	49

Лёгкія крылы вясны

Тэма 27. Красавік ідзе з пралескамі. Першацветы. Назіранне ў прыродзе. Вусныя малюнкi	51
Тэма 28. Фарбы і гукі мая. Назіранне за лесам, полем, небам	52
Тэма 29. Дождж. Вясёлка.	54
Тэма 30. Майскія кветкі	55

Ідзе, спяшаецца лета

Тэма 31. Чакаем, лета, мы цябе. Спякота. Навальніца	58
Тэма 32. На лузе летам	60
Спіс выкарыстаных літаратурных крыніц	62